

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

7. april 2016 (*)

»Præjudiciel forelæggelse – toldunion og fælles toldtarif – EF-toldkodeks – toldpræferencer – forordning (EØF) nr. 2454/93 – artikel 74, stk. 1 – produkter med oprindelse i et præferenceberettiget land – transport – forsendelser bestående af en blanding af rå palmekerneolie med oprindelse i flere lande, der er indrømmet den samme præferencebehandling«

I sag C-294/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Finanzgericht Hamburg (domstolen i skatte- og afgiftsretlige sager i Hamburg, Tyskland) ved afgørelse af 8. maj 2014, indgået til Domstolen den 16. juni 2014, i sagen:

ADM Hamburg AG

mod

Hauptzollamt Hamburg-Stadt,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af formanden for Tredje Afdeling, L. Bay Larsen (refererende dommer), som fungerende formand for Fjerde Afdeling, og dommerne J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal og K. Jürimäe,

generaladvokat: N. Wahl

justitssekretær: fuldmægtig V. Tourrès,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. juni 2015,

efter at der er afgivet indlæg af:

- ADM Hamburg AG ved Rechtsanwälte H.-J. Prieß og R. Stein
- Hauptzollamt Hamburg-Stadt ved J. Thaler, som befuldmægtiget
- Europa-Kommissionen ved L. Groenfeldt og B.-R. Killmann, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 10. september 2015, afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 74 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 253, s. 1), som ændret

ved Kommissionens forordning (EU) nr. 1063/2010 af 18. november 2010 (EUT L 307, s. 1, herefter »forordning nr. 2454/93«).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem ADM Hamburg AG (herefter »ADM Hamburg«) og Hauptzollamt Hamburg-Stadt (hovedtoldkontoret i Hamburg, herefter »toldkontoret«) vedrørende lovligheden af en meddelelse om importafgift for forsendelser af rå palmekerneolie.

Retsforskrifter

Forordning nr. 2454/93

3 Artikel 72 i forordning nr. 2454/93 fastsætter:

»Nedenstående produkter anses for at have oprindelse i et præferenceberettiget land:

- a) produkter, der fuldt ud er fremstillet i det pågældende land, jf. artikel 75
- b) produkter, der er fremstillet i det pågældende præferenceberettigede land, og som indeholder materialer, der ikke er fuldt ud er fremstillet i det pågældende land, dog på betingelse af, at disse materialer har undergået en tilstrækkelig bearbejdning eller forarbejdning i den i artikel 76 fastlagte betydning.«

4 Forordningens artikel 74 fastsætter i stk. 1 og 2:

»1. De produkter, som angives til overgang til fri omsætning i Den Europæiske Union, skal være de samme som dem, der er udført fra det præferenceberettigede land, i hvilket de anses for at have oprindelse. De må ikke være ændret, omdannet på nogen måde eller være gjort til genstand for andre behandlinger end behandlinger, som har til formål at bevare dem i god stand, før de angives til overgang til fri omsætning. Oplagring af produkter eller sendinger og deling af sendinger kan finde sted, hvis det sker under eksportørens eller en efterfølgende vareihæندهavers ansvar, og produkterne forbliver under toldtilsyn i transitlandet eller transitlandene.

2. Stk. 1 anses for overholdt, medmindre toldmyndighederne har grund til at tro, at det modsatte er tilfældet; i så tilfælde kan toldmyndighederne anmode klarereren om at godtgøre overholdelsen, hvilket kan gøres ved hjælp af ethvert middel, bl.a. kontraktmæssige transportdokumenter som f.eks. konnossementer eller faktuelle eller konkrete beviser på grundlag af mærkning eller nummerering af kolli eller enhver form for bevis med tilknytning til selve varerne.«

5 Forordningens artikel 97I, stk. 1 og 2, er affattet således:

»1. Oprindelsescertifikater formular A, hvortil modellen som anført i bilag 17, udstedes efter skriftlig ansøgning fra eksportøren eller dennes bemyndigede repræsentant ledsaget af alle andre egnede dokumenter, der kan bevise, at de produkter, der skal udføres, opfylder betingelserne for udstedelse af et oprindelsescertifikat formular A.

2. Certifikatet stilles til disposition for eksportøren, så snart udførslen faktisk har fundet sted eller er sikret. Der kan dog undtagelsesvis udstedes et oprindelsescertifikat formular A efter udførslen af de produkter, som det vedrører, såfremt:

- a) det på grund af fejltagelser, uforsætlige undladelser eller særlige omstændigheder ikke er blevet udstedt ved udførslen, eller

b) det over for de kompetente statslige myndigheder godtgøres, at et oprindelsescertifikat formular A er blevet udstedt, men af tekniske årsager ikke er blevet godtaget ved indførslen.«

6 Samme forordnings artikel 97n, stk. 1, bestemmer følgende:

»Oprindelsescertifikater formular A eller fakturaerklæringer fremlægges for toldmyndighederne i indførselsmedlemsstaten i overensstemmelse med procedurerne for toldangivelsen.«

Forordning (EF) nr. 732/2008

7 Sjette og niende betragtning til Rådets forordning (EF) nr. 732/2008 af 22. juli 2008 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer for perioden fra den 1. januar 2009 til den 31. december 2011 og om ændring af forordning (EF) nr. 552/97, (EF) nr. 1933/2006 og af Kommissionens forordning (EF) nr. 1100/2006 og (EF) nr. 964/2007 (EUT L 211, s. 1) har følgende ordlyd:

»(6) Den generelle ordning bør gælde for alle de begunstigede lande, der ikke er klassificeret som højindkomstlande af Verdensbanken, og som ikke er tilstrækkeligt diversificerede i deres eksport.

[...]

(9) Disse præferencer bør have til formål at fremme videre økonomisk vækst og derved imødekomme behovene for bæredygtig udvikling på en positiv måde. Under denne ordning bør værditolden derfor suspenderes for de pågældende begunstigede lande, ligesom også den specifikke told, medmindre den er kombineret med en værditold.«

8 Denne forordnings artikel 5, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. De fastsatte toldpræferencer anvendes ved import af varer, der er omfattet af den ordning, der gælder for det begunstigede land, hvor de har oprindelse.

2. I forbindelse med de ordninger, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, er de oprindelsesregler, der vedrører definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus og de hertil knyttede procedurer og metoder for administrativt samarbejde, dem, der er fastsat i forordning [nr. 2454/93].«

Forordning nr. 1063/2010

9 Forordning nr. 1063/2010 har omarbejdet de bestemmelser i forordning nr. 2454/93, der er relevante for tvisten i hovedsagen.

10 Følgende fremgår af 3. og 16. betragtning til forordning nr. 1063/2010:

»(3) I forbindelse med Doha-udviklingsdagsordenen er det erkendt, at det er nødvendigt at sikre en bedre integration af udviklingslandene i verdensøkonomien, især gennem bedre adgang til de udviklede landes markeder.

Med henblik herpå bør præferenceoprindelsesreglerne forenkles og i de tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt, gøres mindre strenge, således at produkter, der har oprindelse i præferenceberettigede lande, rent faktisk kan få fordel af de præferencer, der indrømmes.

[...]

(16) [...]

I de gældende bestemmelser kræves der bevis for direkte transport til Den Europæiske Union, hvilket ofte er vanskeligt at opnå. På grund af dette krav kan visse varer, som ledsages af et gyldigt oprindelsesbevis, i praksis ikke opnå præferencebehandling. Derfor er det hensigtsmæssigt at indføre en ny, enklere og mere fleksibel regel, som fokuserer på det mål, at de varer, der frembydes for toldmyndighederne på grundlag af en angivelse til overgang til fri omsætning i Den Europæiske Union, er de samme som dem, der er afsendt fra det præferenceberettigede udførselsland og ikke på nogen måde er blevet ændret eller omdannet undervejs.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

11 Den 11. august 2011 indførte ADM Hamburg en række forsendelser med rå palmekerneolie fra Colombia, Panama, Costa Rica og Ecuador til Tyskland med henblik på angivelse til overgang til fri omsætning i EU. Disse fire lande, som har status som udviklingslande, der er omfattet af den generelle præferenceordning, der indrømmes af Unionen som led i dens arrangement med generelle toldpræferencer, som er indført ved forordning nr. 732/2008 (herefter »GSP-lande«), havde udstedt oprindelsescertifikater »formular A« for de forskellige forsendelser.

12 Under transporten til EU blev palmekerneolien fyldt i forskellige tanke i et fragtskib. I tre af disse tanke blev der adskilt fyldt på og transporteret forsendelser henholdsvis fra de i hovedsagen omhandlede GSP-lande. I en fjerde tank blandede ADM Hamburg olien fra de forskellige forsendelser, der hidrører fra hver af de fire i hovedsagen omhandlede GSP-lande.

13 Ved varernes ankomst til Tyskland fremlagde ADM Hamburg oprindelsescertifikaterne »formular A« med anmodning om – for hele fragtskibets ladning af palmekerneolie – anvendelse af en præferenceimporttoldordning i henhold til arrangementet med generelle toldpræferencer.

14 Ved meddelelse af 8. december 2011 fastsatte toldkontoret importafgifterne uden at indrømme præferencebehandling for den del af leverancen, der bestod af en blanding af olier og opbevaret i den fjerde tank, og traf bestemmelse om at pålægge sidstnævnte del importafgifter beregnet med den fulde sats.

15 ADM Hamburg, der ikke fik medhold i en administrativ klage, anlagde herefter sag ved Finanzgericht Hamburg (domstolen i skatte- og afgiftsretlige sager i Hamburg) med påstand om ophævelse af meddelelsen om fastsættelse af importafgifter af 8. december 2011.

16 Til støtte for sit søgsmål har ADM Hamburg bl.a. gjort gældende, at den fælles opbevaring af olierne med henblik på deres transport er neutral i forhold til oprindelse, mens toldkontoret er af den opfattelse, at præferencetoldbehandling kun kan indrømmes til produkter, for hvilke det er påvist, at de ikke er blevet ændret, hvilket ikke er tilfældet i den foreliggende sag.

17 På denne baggrund har Finanzgericht Hamburg (domstolen i skatte- og afgiftsretlige sager i Hamburg) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal betingelsen i artikel 74, stk. 1, første punktum, i forordning nr. 2454/93, hvorefter de produkter, som angives til overgang til fri omsætning i EU, skal være de samme som dem, der er udført fra det præferenceberettigede land, i hvilket de anses for at have oprindelse, anses for at være opfyldt i en situation som den i hovedsagen omhandlede, når flere delpartier rå palmekerneolie fra forskellige GSP-udførselslande, i hvilke de anses for at have oprindelse, ikke blev udført og indført i EU fysisk adskilt, men ved udførslen påfyldtes samme tank på transportskibet og i blandet tilstand indførtes i EU i denne tank, i hvilken forbindelse det kan

udelukkes, at der under transporten af disse produkter og indtil deres overgang til fri omsætning kom andre – navnlig ikke-præferenceberettigede – produkter i transportskibets tank?»

Om det præjudicielle spørgsmål

18 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 74, stk. 1, i forordning nr. 2454/93 skal fortolkes således, at præferenceoprindelsen som omhandlet i arrangementet med generelle toldpræferencer, der blev indført ved forordning nr. 732/2008, for forsendelser med rå palmekerneolie kan anerkendes i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor gyldige oprindelsescertifikater er blevet frembudt, selv når disse varer i forbindelse med transporten til EU er blevet blandet i tanken på et fragtskib under betingelser, hvorunder det kan udelukkes, at andre produkter – navnlig ikke-præferenceberettigede – kom i denne tank.

19 Artikel 74, stk. 1, i forordning nr. 2454/93 kræver bl.a. dels, at de produkter, som angives til overgang til fri omsætning i EU, skal være de samme som dem, der er udført fra det præferenceberettigede land, i hvilket de anses for at have oprindelse, dels at de ikke må være ændret, omdannet på nogen måde eller være gjort til genstand for andre behandlinger end behandlinger, som har til formål at bevare dem i god stand, før de angives til overgang til fri omsætning.

20 I denne henseende skal det bemærkes, at det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at de i hovedsagen omhandlede produkter er fuldstændig substituerbare og har de samme karakteristika. Blandingen af disse produkter under transporten ændrer derfor ikke deres indhold.

21 Det er desuden ubestridt, at de i hovedsagen omhandlede forsendelser af rå palmekerneolie hver især er omfattet af et gyldigt præferenceoprindelsescertifikat. Følgelig henhører disse forsendelser i princippet under samme toldordning.

22 Det følger i øvrigt af den forelæggende rets konstateringer, at det kan udelukkes, at andre produkter, der er underlagt en anden toldordning, i fragtskibets fjerde tank er blevet tilført blandingen af olier, der hidrører fra de forskellige forsendelser fra hvert af de fire omhandlede GSP-lande.

23 Den omstændighed, at produkter, der har de samme karakteristika som de i hovedsagen omhandlede vareforsendelser af rå palmekerneolie, i forbindelse med transporten til EU er blevet blandet sammen i en tank i et fragtskib, kan derfor ikke som sådan medføre, at disse produkter ikke er de samme som dem, der er udført fra det præferenceberettigede land, hvor de anses for at have oprindelse.

24 Med henblik på at afgøre, om de krav, der er fastsat i artikel 74, stk. 1, i forordning nr. 2454/93, er opfyldt, skal det derfor afgøres, om blandingen af produkter, der har de samme karakteristika som produkterne i de i hovedsagen omhandlede vareforsendelser af rå palmekerneolie, udgør en ændring, en omdannelse eller en behandling i denne bestemmelses forstand.

25 I denne henseende skal det fastslås, at læsningen alene af denne bestemmelses andet punktum ikke giver mulighed for med sikkerhed at fastslå betydningen af udtrykkene »ændret«, »omdannet« og »behandling«.

26 Det må desuden konstateres, at forordning nr. 2454/93 ikke indeholder nogen definition af disse udtryk.

27 Det skal imidlertid bemærkes, at der, når en EU-retlig bestemmelses ordlyd er uklar, skal tages hensyn til den kontekst, hvori denne bestemmelse indgår, og de formål, der forfølges med denne (dom PPG og SNF mod ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

28 Som generaladvokaten har anført i punkt 24 og 25 i forslaget til afgørelse, er artikel 74 i forordning nr. 2454/93 at finde i denne forordnings kapitel 2 i afsnit IV under del I, som omhandler præferenceoprindelse. Denne bestemmelse er nærmere bestemt en del af underafdeling 2 til afdeling 1, som omhandler definitionen af begrebet »produkter med oprindelsesstatus«, dvs. produkter med oprindelse i et GSP-land.

29 Med hensyn til denne bestemmelses ordlyd og sammenhæng må det følgelig konstateres, at bestemmelsen først og fremmest har til formål at bidrage til at sikre, at produkter, der angives til overgang til fri omsætning, faktisk er produkter med oprindelsesstatus i et GSP-land og ikke i et tredjeland.

30 Under disse omstændigheder kan fremstillingen, under transporten, af en blanding af flere produkter med oprindelsesstatus i et GSP-land, som ikke ændrer disse produkters indhold, og som ikke skaber usikkerhed med hensyn til produkternes oprindelse, ikke betragtes som en ændring, en omdannelse eller en behandling, der hindrer, at disse produkters oprindelsesstatus anerkendes inden for den ramme, der bl.a. er fastsat ved artikel 74, stk. 1, i forordning nr. 2454/93.

31 Det fremgår desuden af 3. og 16. betragtning til forordning nr. 1063/2010, at reformen af den generelle præferenceordning, der foretages med denne forordning, tilsigter at forenkle præferenceoprindelsesreglerne og i de tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt, gøre dem mindre strenge, således at produkter, der har oprindelse i præferenceberettigede lande, rent faktisk kan få fordel af de præferencer, der indrømmes.

32 Hvad nærmere angår artikel 74 i forordning nr. 2454/93 følger det af 16. betragtning til forordning nr. 1063/2010, at sidstnævnte forordning tilsigter at indføre en ny, enklere og mere fleksibel regel, der erstatter den tidligere regel, hvis anvendelse medførte, at visse varer, som ledsagedes af et gyldigt oprindelsesbevis, ikke kunne opnå toldpræferencebehandling.

33 Som det i øvrigt er anført i niende betragtning til forordning nr. 732/2008, er formålet med præferenceordningerne, såsom arrangementet med generelle toldpræferencer, der blev indført ved denne forordning, at fremme videre økonomisk vækst og imødekomme behovene for bæredygtig udvikling på en positiv måde.

34 Under disse omstændigheder kan artikel 74, stk. 1, i forordning nr. 2454/93 ikke fortolkes således, at den udelukker anerkendelsen af oprindelsen af varer som de hovedsagen omhandlede alene med den begrundelse, at de er blevet blandet med hinanden, når fremstillingen af denne blanding ikke har forhindret de kompetente myndigheder i at sikre sig, at de produkter, der udføres, rigtignok alle har oprindelse i et GSP-land.

35 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 74, stk. 1, i forordning nr. 2454/93 skal fortolkes således, at præferenceoprindelsen som omhandlet i den generelle præferenceordning, der blev indført ved forordning nr. 732/2008, for forsendelser med rå palmekerneolie kan anerkendes i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor gyldige oprindelsescertifikater er blevet frembudt, selv når disse varer i forbindelse med transporten til EU er blevet blandet i tanken på et fragtskib under betingelser, hvorunder det kan udelukkes, at andre produkter – navnlig ikke-præferenceberettigede – kom i denne tank.

Sagens omkostninger

36 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Artikel 74, stk. 1, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks, som ændret ved Kommissionens forordning (EU) nr. 1063/2010 af 18. november 2010, skal fortolkes således, at præferenceoprindelsen som omhandlet i den generelle præferenceordning, der blev indført ved Rådets forordning (EF) nr. 732/2008 af 22. juli 2008 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer for perioden fra den 1. januar 2009 til den 31. december 2011 og om ændring af forordning (EF) nr. 552/97, (EF) nr. 1933/2006 og af Kommissionens forordning (EF) nr. 1100/2006 og (EF) nr. 964/2007, for forsendelser med rå palmekerneolie kan anerkendes i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor gyldige oprindelsescertifikater er blevet frembudt, selv når disse varer i forbindelse med transporten til Den Europæiske Union er blevet blandet i tanken på et fragtskib under betingelser, hvorunder det kan udelukkes, at andre produkter – navnlig ikke-præferenceberettigede – kom i denne tank.

Underskrifter

* Processprog: tysk.